

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
Srijeda,
4. veljače 1953.
Izlazi tjedno
God. II. Broj 25
Cijena 5 dinara

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Izabrani delegati za kongrese Narodnog fronta

Na 270 predavanja prisustvovalo 18.000 lica u školama

U četvrtak 29. ov. mj. održana je Kotarska konferencija Narodnog fronta na kojoj je prisustvovalo 135 delegata. Referat je podnio predsjednik Kotarskog odbora Narodnog fronta drug Pere Škarica. Nakon žive diskusije izvršen je izbor delegata za IV. kongres NF-a Jugoslavije i Hrvatske.

Za delegate na IV. kongres Narodnog fronta Jugoslavije izabrani su Gušte Šprljan, Ivo Družić-Valent, Pere Škarica, Nikola Špirić, Zorica Mišurac i Sava Jolić, a za IV. kongres Narodnog fronta Hrvatske Ivo Družić-Valent, Pere Škarica, Vitomir Gradiška, Cvita Vranić, Milan Čakić, Rajko Dobrijević, Ljubo Truta, pukovnik JRM, Meri Mustapić, Ignjatije Lalić, Josip Jerkov, Bogdan Veldić i Jovan Raković, major JNA. Pored ovih, na kongresu NF-a Hrvatske učestvovali će kao delegati članovi Glavnog odbora Gušte Šprljan, Nikola Špirić i Ante Bego-Giljak.

Sa konferencije su upućeni pozdravni telegrami drugu Titu, predsjedniku Narodnog fronta Jugoslavije i drugu Bakariću, predsjedniku Narodnog fronta Hrvatske.

U referatu je, među ostalim iznijeto, da je u prošloj godini na našem kotaru održano preko 270 predavanja u organizacijama Narodnog fronta, na kojima je prisust-

vovalo oko 18 hiljada frontovaca. Takvom formom kulturno-prosvjetnog i političko-odgojnog rada, onda putem čitaonica, knjižnica, tečajeva i konferencija nastojalo se ja-

čati socijalističku svijest kod naših ljudi. U ovo vrijeme najznačajniji materijal, kojeg trebaju proučavati ne samo komunisti, već i članovi Narodnog fronta, jest onaj sa VI. kongresa Saveza komunista.

U referatu se nadalje ističe, da se uloga i politički rad Narodnog fronta može pravilno ocijeniti u decembarskim izborima za lokalne organe narodne vlasti. Na području, gdje su organizacije Narodnog fronta razvile življu političku aktivnost, i gdje su komunisti pri tome prednjačili, uspjeh je i na izborima bio bolji. To nam najbolje potvrđuje primjer općine Đevrske, gdje su postignuti najbolji rezultati na području kotara, zahvaljujući upravo aktivnosti Narodnog fronta

i članova Saveza komunista. Te aktivnosti bilo je u manjoj mjeri na području općine Tijesno i zbog toga su njihovi rezultati na izborima bili slabiji. Značajne su uspjehe postigle APZ. Organizirani su mnogobrojni tečajevi u kojima je okupljen veliki broj žena i ženske omladine. Uspjesi na ovim tečajevima očito pokazuju da žene imaju veliki interes za svoje stručno osposobljavanje. Međutim, ove forme rada nijesu se koristile u dovoljnoj mjeri za njihov politički odgoj. U referatu se, nadalje ističu organizacije Narodnog fronta Zlarin, Sitno, Slivno, Rupe, Podine, Gradina, Zaton i još neke, koje su našle pogodnu formu rada i koja se politička djelatnost i te kako osjeća u tim mjestima. Također ima frontovskih organizacija koje ne pokazuju dovoljno političke aktivnosti. U takvim organizacijama kao što je Ostrovica, Smrdelje, Čista, Bratiškovec, Dabravice, Tribunal, Murter, Dabrava ne može se vidjeti da je u Narodnom frontu najmasovnijoj političkoj organizaciji, središte gdje komunisti vode ideološku borbu za preodgajanje masa u duhu socijalizma. U koliko se nesto i napravi, onda je to rezultat kampanjskog rada zbog kojega te organizacije tapkaju na mjestu.

Nadalje je naglašeno, da još uvijek ima priličan broj članova Saveza komunista koji nisu aktivni u frontovskim organizacijama. Oni čak ne dolaze na sastanke, ili pak ukoliko prisustvuju, onda ne ulaze u diskusiju. Sve je to rezultat jednog pogrešnog shvaćanja, koji se još tu i tamo provlači u ponekim organiza-

cijama Saveza komunista. Naime, oni su o tome raspravljali na svom sastanku i prema tome nemaju što da rade u osnovnim organizacijama Narodnog fronta, odnosno frontovski sastanci nisu im interesantni. Referat je podvukao, da upravo zbog toga treba prestati sa tom pogrešnom praksom. Sva ta pitanja nije potrebno prethodno pretresati na partijskom sastanku, jer će se na taj način postići da upravo frontovski sastanci budu življi, interesantniji, a što je mnogo važnije i daleko korisniji. To pak ne znači da organizacija Saveza komunista i njeni članovi ne će raspravljati o raznim pitanjima, ali će to biti na principijelnoj osnovi.

U referatu je ponovno naglašeno, da je glavni i osnovni zadatak Narodnog fronta da u svojim organizacijama idejno odgaja svoje članove od čega zavisi i daljnji razvitak socijalizma kod nas i u svijetu uopće. Pored ostalog, spomenuti su i dobrovoljni radovi na području kotara na kojima je u prošloj godini, prema nepotpunim podacima, učestvovalo 15 hiljada frontovaca. Oni su na raznovrsnim lokalnim radovima dali oko 19.800 radnih dana i preko 1100 koljskih zaprega.

U korisnoj diskusiji učestvovali su Marko Mejić, Zorica Mišurac, Ante Huljev, Bogdan Veldić, Čiro Milutin, Srećko Bijelić, Vitomir Gradiška, Ignjatije Lalić i Ivan Goleš. U ime frontovske organizacije općine Skradin, Ignjatije Lalić pozvao je na takmičenje organizaciju na općini Tijesno, što su delegati Tijesnoga rado prihvatili.

Nepravilno korišćenje dječjeg dodatka

U mnogim našim zakonima posvećena je naročita briga o maloljetnoj djeci od strane države, a najbolje nam o tome govori Osnovni zakon o odnosima roditelja i djece.

Član 1. ovog Zakona тумачi, da u cilju odgoja djece kao i radi učvršćenja porodice, roditelji imaju prava i dužnosti da se staraju o interesima svoje maloljetne djece, kao i nadalje, da prava i dužnosti sačinjavaju ujedno i roditeljsko pravo.

Prema tome, a kako stoji i u čl. 6. istog Zakona, roditelji su dužni uzdržavati djecu i starati se o njihovom životu i zdravlju. Oni su dužni da ih odgajaju u duhu odanosti domovini, kao i da postanu korisni članovi društva. Također su dužni da se prema svojim mogućnostima staraju o njihovom školovanju, vodeći pri tome računa o sposobnostima, sklonostima i željama svoje djece.

Ovdje se, punim pravom, može postaviti pitanje: da li svi roditelji imaju jednaki odnos prema svojoj djeci u vršenju roditeljskog prava, koje je zakonom predviđeno. Svakako, da ne svi jednako. Istina, ima roditelja, koji za svoju djecu i njihov odgoj daju sve od sebe, ali ima i takvih, koji se ne bi uopće mogli nazvati roditeljem. Protiv takovih, a u interesu zaštite djece, treba poduzeti konkretne mjere, jer država pruža zaštitu maloljetnoj djeci uvijek, kada to njihov interes zahtijevaju. Da je to tačno, ide u prilog i činjenica, što su mnoga maloljetna nezbrinuta djeca, koja su pod starateljstvom, pa i ona koja nisu, ali su socijalno ugrožena, smještena u razne domove, gdje se školuje na teret države.

Radi ilustracije navest ćemo samo jedan primjer koji dovoljno ukazuje na nesavjesnost i slabu brigu roditelja prema djeci. Zvonimir Radović Markov, pomorac iz Kaprija, otac troje djece, već duže vremena šalje svojoj supruzi svaki mjesec po 6.000.— Din., iz čega je vidljivo, da ovaj nesavjesni roditelj ostalih 12.000.— Din. troši u koje-

što je namijenjeno.

Da bi se ovakve i slične pojave spriječile, mjerodavni organi poduzet će stroge mjere. Naime, kako korišćenje dječjeg dodatka, u svrhe kojima taj dodatak nije namijenjen, predstavlja rasipništvo, te ugrožava opstanak porodice, to se protiv takvih osoba mogu primijeniti one sankcije koje važe za rasipnike, a to je lišavanje poslovne sposobnosti tih osoba. Organi starateljstva, čim saznaju za takve slučajeve, odmah će staviti prijedlog nadležnom sudu za lišavanje sposobnosti tih osoba, i čim prime odluku suda da je postupak o lišavanju pokrenut, postaviti će tim osobama privremenog staratelja te proširiti na to starateljstvo odredbe o starateljstvu koje važe za maloljet-

nike ispod 14 godina starosti. Analogno tome, ove će osobe privremeno izgubiti pravo slobodnog raspolaganja svojom zaradom (čl. 40 u vezi s čl. 23 Osnovnog zakona o starateljstvu). Rješenje o postavljenju privremenog staratelja organ starateljstva dostavit će i ustanovi koja isplaćuje dječji dodatak s tim, da se do daljnje odredbe isplata vrši na ruke privremenog staratelja.

Da bi se dječji dodatak pravilno koristio, dužnost je ne samo privrednih poduzeća, nego i društvenih organizacija (osobito omladinskih) da vode stalnu kontrolu u tom pravcu i da za svaki slučaj nepravilnog korišćenja podnose prijavu organu starateljstva nadležnom u mjestu boravka dotičnog djeteta. V. Š.

Nikola Sekulić, Petar Rončević i Živojin Bulat delegati za kongres Narodnog fronta Jugoslavije

Stosedamdeset delegata osnovnih frontovskih organizacija sa područja grada učestvovalo je u nedjelju 1. veljače u radu Gradske konferencije Narodnog fronta. Oni su izabrali delegate za IV. kongres Narodnog fronta Jugoslavije i Narodnog fronta Hrvatske. Nikola Sekulić-Bunko, Petar Rončević i Živojin Bulat izabrani su kao delegati za kongres Narodnog fronta Jugoslavije, a za kongres Narodnog fronta Hrvatske pored Nikole Sekulića i Petra Rončevića, koji su kao članovi glavnog odbora ujedno i delegati, izabrani su Živojin Bulat, Dmiatar Lukač, kapetan fregate, Ksenija Škarica i Ante Kovač.

Predsjednik Gradskog odbora Narodnog fronta drug Živojin Bulat podnio je referat u kojem je iznio neke najvažnije momente iz međunarodnog političkog zbivanja i međunarodnog položaja naše zemlje. Pored toga, ocrtao je i najvažnije unutrašnje događaje uz kratak osvrt na naš grad i našu frontovsku organizaciju.

Pored ostalog, drug Bulat je rekao: — Ne ulazeći danas u detaljniju sliku rada naše frontovske organizacije, ipak ćemo dati jednu opću ocjenu a to je, da je uloga naše frontovske organizacije u gradu veća po općoj političkoj ulozi i značenju, po solidarnosti njenoga članstva, nego po konkretnim akcijama. Možemo reći, da je prošle godine bila u znaku izvjesne stagnacije u organizacionom radu, a koju su uslovlili osobito dva momenta: napuštanje krutih formi u radu, raspuštanje frontovskih radnih brigada i drugih organizacionih ob-

liko, što je u suštini pravilno, ali ponegdje shvaćeno kao potpuna organizaciona demobilizacija, pa se ostupilo i od onih najnužnijih formi bez kojih se frontovski rad ne može ni zamisliti. I kao drugo, prijelaz komunista na nove organizacione forme, kolovoza mjeseca prošle godine, kad su sa blokova t. j. teritorijalnih jedinica prešli u ustanove i manja poduzeća, što se pokazalo skroz pogrešno, jer su frontovske organizacije ostale bez svojih najaktivnijih članova. Ova je pojava brzo uočena i Kongres partije, slijedeći iskustvo i opći stepen razvitka našeg društvenog života, radikalno je ovu griješku ispravio. Danas osnovne organizacije Saveza mahom i postoje po blokovima, te im pripadaju svi članovi iz nadležstva i ustanova, a na proizvodnom principu ostaju samo proizvodne jedinice — poduzeća. Naravno, da će u daljnjem radu

naše frontovske organizacije ovak-

va organizaciona struktura Saveza komunista odigrati presudnu ulogu.

Svakako da jedan od razloga slabosti rada frontovskih organizacija leži u neaktivnosti izvršnog odbora Narodnog fronta u gradu, a i na nedovoljnom zalaganju pojedinih predsjednika i tajnika osnovnih organizacija Narodnog fronta po blokovima.

U ovome leže osnovni uzroci naših propusta u nizu konkretnih akcija. Mislim da je za ovu priliku dovoljno da to ilustriram jednim skorijim primjerom, a koji zahtijeva da se nad ovim pojavama ozbiljno zamislimo i u budućem radu trgnemo. Naime, na posljednjim frontovskim konferencijama za izbor evonasa delegata ove naše gradske konferencije bilo je slučajeva da je 50—60 prisutnih biralo 30—40 delegata u ime svoje blokovske organizacije, koje nigdje ne broje manje od 800—900 članova.

Ove i slične negativne pojave o kojima ćemo se iscrpnije pozabaviti na godišnjoj konferenciji, govore i o tome da se front kao čvrsta organizacija donekle razvodnio i da će biti potrebno uklanjati iz njegovih redova i članstva one kojima rad fronta baš nimalo ne leži na srcu, te niži za njime osjećaju.

Na kraju dozvolite mi još ne-

koliko riječi o perspektivama i ulozu Narodnog fronta, kako ih je navijestilo VI. kongres SKJ i o ulozu i mjestu Saveza komunista u frontu, pa prema tome i onome što očekujemo od IV. kongresa Narodnog fronta Jugoslavije.

Promjena imena Komunističke partije Jugoslavije u Savez komunista označava širinu zadatka pred kojim se komunisti nalaze, a odraz je daljnje demokratizacije i decentralizacije naše državne i društvene organizacije — što u biti, vidjelo smo, predstavlja daljnje produbljavanje naše revolucije — gdje je stari način direktnog rukovođenja prevaziđen. Ipak rukovodeća uloga Saveza komunista ostaje, ali — i to treba da naši građani, front i komunisti dobro shvate — samo u toliko, ukoliko je masa stvarno prihvaćaju zbog njegovih osobina kao borca i revolucionar avangarde. Svako drugo nametanje za rukovodioca danas je štetno, nepotrebno i neodrživo. To govori o zadaći i ulozu komunista u prvom redu kao savjesti i djela koja gradimo, kao savjesti svih akcija u našem društvu, političkom, privrednom, kulturnom i drugim oblicima u kojima se život javlja, i o potrebi učenja, političko-teoretskog izdiza-

(Nastavak na 4. strani)

Neuspjeh u školama

Prije 20 dana završio je I. semestar u osnovnim i osmogodišnjim školama na području kotara. Tim povodom posjetio je saradnik našeg lista referenta Savjeta za prosvjetu i kulturu NO-a kotara druga Petra Troškota. Evo što on o tome kaže: — U nižim razredima osnovnih škola rad je uglavnom tekao normalno, dok je uspjeh zadovoljavajući, a što najbolje svjedoči i broj negativnih učenika, koji iznosi 5%.

U šestogodišnjim školama (viši razredi) procenat učenika s negativnim ocjenama je veći, a iznosi prosječno do 20%. Među najboljijim školama spadaju: Dabravice 40%, Konjevrate 25% i Zaton 25% negativnih učenika.

Što se tiče pohađanja, ono u cijelini zadovoljava, dok, međutim, postoji škola gdje je broj nepolaznika prilično velik. Tako u Dabravi na 131 obveznika ima 21 nepolaznika, u Dabravicama na 213 obveznika otpada 28 učenika, koji ne pohađaju školu, u Konjevratima na 187 obveznika ima 52 nepolaznika i t. d. Iz ovih se podataka može ustanoviti, da je baš tamo, gdje je broj nepolaznika velik, i uspjeh manji. Većina nepolaznika otpada na V. i VI. razrede, dok je, pak, u nižim razredima taj broj daleko manji.

Dok je u nižim razredima osmogodišnjih škola uspjeh prilično jednak onim u osnovnim školama, dotle je u višim razredima veoma slab. Da ima preko 50% negativnih učenika razlozi leže u neredovitom pohađanju (Murter), zatim u nedovoljnom broju nastavnika sa svršenom višom pedagoškom školom te učitelja, kao i nepostojanju samostalnog rada kod učenika osnovnih škola. To je jedan od glavnih uzroka neuspjeha, jer mnogi učitelji u osnovnim školama ne privikavaju učenike na samostalan rad, dok, naprotiv, oni u višim razredima osmogodišnjih škola to čine, a što ima za posljedicu da se djeca teško prihvaćaju novog sistema rada.

Od ukupnog broja učenika s negativnim ocjenama većina otpada na V. i VI. razrede, dok je njihov broj u VII. razredima mnogo manji.

Osobito je slab uspjeh na školi u Prvić Sepurini, gdje je samo u V. razredu od 51 polaznika 41 učenik sa negativnom ocjenom. Ništa nije bolje ni u drugim razredima iste škole. Na školi u Tijesnom od 91 polaznika u višim razredima osmogodišnje škole 47 ih je sa negativnim ocjenama, u ostalim školama uspjeh nije bolji.

Da bi se uspjeh do kraja školske godine poboljšao potrebno je da ovom pitanju posvete punu pažnju kako nastavnici kolegiji, tako i društvene organizacije u mjestima dotičnih škola da i ne govorimo o brizi koje trebaju posvetiti učeni i svoje djece sami roditelji

Nacrt Statuta Socijalističkog saveza radnog naroda

Socijalistički savez radnog naroda i njegovo članstvo

Član 1. Socijalistički savez radnog naroda Jugoslavije jest politička organizacija radnog naroda Jugoslavije koja okuplja radne građane i građanke i njihove organizacije u borbeni savez za izgradnju socijalizma i socijalističkih društvenih odnosa na političkoj osnovici socijalističke demokracije.

Socijalistički savez radnog naroda Jugoslavije održava i razvija veze sa socijalističkim partijama i organizacijama i s drugim naprednim demokratskim pokretima u svijetu.

ČLANSTVO U SOCIJALISTIČKOM SAVEZU RADNOG NARODA

Član 2. Član Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije jeste svaki građanin i građanka Federativne Narodne Republike Jugoslavije koji na navršio 18 godina života, uživa biračko pravo i usvaja program i statut Saveza, a ušlavljen je u jednoj od osnovnih organizacija Socijalističkog saveza.

DUŽNOSTI I PRAVA ČLANOVA

Član 3. Član Socijalističkog saveza radnog naroda dužan je u svom javnom radu pridržavati se programa Saveza, zalagati se za ostvarenje toga programa, za očuvanje i razvijanje tekovina narodne revolucije, bratstva i jedinstva, slobode i nezavisnosti naroda Jugoslavije, i svojim radom pridonositi uspjehu političke djelatnosti Saveza.

U vršenju svojih dužnosti i prava u organizaciji Saveza član je dužan pridržavati se statuta Saveza.

Član 4. Član Saveza je dužan da redovno plaća mjesečnu članarinu. Mjesečna članarina iznosi 5 dinara.

Uplaćena članarina upisuje se

u člansku knjižicu koju mora imati svaki član Saveza.

Član 5. Član Saveza ima prava:

1. da na sastancima Saveza i u njegovoj štampi sudjeluje u diskusiji o političkim i drugim pitanjima, o organizacionim pitanjima Saveza i o drugoj njegovoj djelatnosti;
2. da bira organe Saveza i da u njih bude biran;
3. da se pitanjima i prijedlozima koja kao organizacija može da pokrene kao i žalbom obraća ma kom rukovodećem organu Saveza i
4. da na sastancima Saveza kritizira, iznosi svoje mišljenje o radu svakog člana i organa Saveza.

KOLEKTIVNO ČLANSTVO

Član 6. Članom Socijalističkog saveza radnog naroda može postati i ona masovna politička ili ekonomska društvena organizacija koja voljom većine svojih članova prihvati program Socijalističkog saveza i koja kao organizacija hoće da pomaže Socijalistički savez u njegovoj političkoj i drugoj djelatnosti.

Učlanjivanje društvenih organizacija u Socijalistički savez vrši Savezni odbor Socijalističkog saveza.

Pojedine niže organizacione jedinice društvenih organizacija koje su kolektivno učlanjene u Socijalističkom savezu mogu se učlaniti i u njima odgovarajućoj organizaciji Saveza.

Član 7. Kolektivno članstvo vrijedi samo za učlanjenu organizaciju kao cjelinu. Pojedini član takve organizacije, da bi lično postao član Socijalističkog saveza učlanjuje se i lično u jednoj od osnovnih organizacija Saveza.

Član 8. Kolektivno učlanjena društvena organizacija ima pravo da preko svojih delegata na konferencijama i kongresima Socijalističkog saveza, kao i preko svoje štampe i donošenjem rezolucije i prijedloga sudjeluje u djelatnosti Saveza.

Organizaciono ustrojstvo

Član 9. Svaki rukovodeći organ Saveza, od najnižeg do najvišeg, mora biti izabran tajnim glasanjem od članova Saveza.

Svaki rukovodeći organ odgovara za svoj rad tijelu koje ga je izabralo i obavezno podnosi o tome izvještaje o svome radu.

Osnovne organizacije i niži rukovodeći organi Saveza samostalni su u svom radu. Viši rukovodeći organi Saveza dužni su pružati pomoć osnovnim organizacijama i nižim rukovodećim organima, utičući na razvijanje samostalnosti njihova rada.

Niži rukovodeći organi i osnovne organizacije obavezno provode odluke i smjernice viših rukovodećih organa. Viši organi mogu poništiti odluke nižih organa, ako su one protivne programu i statutu Saveza, ili odlukama i smjernicama viših rukovodećih organa.

ORGANIZACIJE SOCIJALISTIČKOG SAVEZA

Član 10. Organizacije Socijalističkog saveza okupljaju članove Saveza prema teritoriju na kojem žive: u naselju, selu, općini, gradu, kotaru, oblasti, pokrajini.

Cjelokupno članstvo Socijalističkog saveza u jednoj narodnoj republici ujedinjeno je u Socijalističkom savezu radnog naroda republike.

Socijalistički savez radnog naroda Jugoslavije jeste jedinstvena organizacija cjelokupnog članstva Socijalističkog saveza sa teritorija svih narodnih republika.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA

Član 11. Temelj organizacije Socijalističkog saveza i njegove političke djelatnosti u masama radnog naroda jeste osnovna organizacija.

Osnovna organizacija Socijalističkog saveza neposredno okuplja članove Saveza sa

jednog teritorijalnog područja u takvom broju koji omogućuje njihovo zajedničko sastajanje i rješavanje na jednom skupu.

Svaki član Saveza mora biti član jedne osnovne organizacije u kojoj vrši svoja članska prava i ispunjuje članske obaveze. O primanju novog člana odlučuje skup osnovne organizacije.

Osnovna organizacija stvara se u mjestu — naselju, selu, gradu, industrijskom ili rudarskom naselju i t. d.

Osnovna organizacija vodi politiku Socijalističkog saveza na svom području kao socijalistička organizacija radnog naroda tog područja. Ona to čini održavanjem skupova svojih članova, koji su uvijek javni, organiziranjem zborova i mitinga, raznih akcija i priredbi, raspačavanjem štampe, kao i pojedinačnom, ličnom agitacijom svojih članova i suradnjom sa drugim organizacijama.

Osnovne organizacije mogu osnovati sekcije za rad među ženama.

Član 12. Osnovna organizacija održava svoje skupove prema potrebi, a najmanje jedamput mjesečno. Svake godine u prosincu ili siječnju osnovna organizacija održava svoju redovnu godišnju skupštinu.

Rukovodeći organ osnovne organizacije jeste odbor koji se bira na jednu godinu na godišnjoj skupštini. Odbor ima predsjednika, potpredsjednika, sekretara, blagajnika i potreban broj članova koji odredi skupština.

Osnovna organizacija bira i nadzorni odbor koji svaka tri mjeseca pregleda materijalno-financijsko poslovanje odbora i podnosi o tome izvještaj skupu.

Odbor osnovne organizacije rješava na sjednici o tekućem radu i izvršavanju odluka organizacije, kao i o izvještajima i prijedlozima koje iznosi pred skup članova, kome

Komisija, koju je odredio Savezni odbor Narodnog fronta Jugoslavije, izradila je nacrt Statuta Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije, kojeg u cijelosti donosimo.

Statut je predan na diskusiju osnovnim frontovskim organizacijama i njenim članovima koji bi trebali da svoje primjedbe i dopune dostavljaju Saveznom odboru Narodnog fronta Jugoslavije u Beogradu kako bi se na Kongresu Narodnog fronta Jugoslavije, koji se održava 22. veljače o. g. moglo usvojiti potpuniji tekst Statuta.

»Sibenski list« također poziva svoje čitaoce kao i frontovske organizacije da mu šalju svoje prijedloge i primjedbe na Statut koji će ih donositi kao prilog diskusiji o Statutu.

odgovara za svoj rad.

Članstvo može smijeniti cijeli odbor ili pojedine njegove članove i prije isteka roka na koji su izabrani.

Rješenja skupova i godišnje skupštine obavezne su za sve članove organizacije. Rješenja se donose većinom glava prisutnih članova.

ORGANIZACIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA U NARODNOJ REPUBLICI

Član 13. Organizacija Socijalističkog saveza u općini, gradu i kotaru obuhvaća sve osnovne organizacije svog područja.

Redovna konferencija općinske, gradske ili kotarske organizacije Socijalističkog saveza održava se jedamput u dvije godine, a izvanredna konferencija drži se prema potrebi.

Konferencija je najviši rukovodeći organ Socijalističkog saveza na području općinske, gradske i kotarske organizacije. Izvanrednu konferenciju saziva po potrebi odbor organizacije na svoju inicijativu ili na traženje trećine osnovnih organizacija s područja općinske, gradske ili kotarske organizacije.

Konferencija bira na dvije godine, kao svoje izvršne organe, općinski, odnosno gradski ili kotarski odbor i nadzorni odbor.

Konferencija pretresa izvještaj odbora i nadzornog odbora i odlučuje o njima, razmatra postignute rezultate i rješava o narednim zadacima i o daljnjem radu organizacije svog područja.

Broj članova odbora i nadzornog odbora određuje konferencija. Odbor drži svoje sjednice po potrebi.

Odbor može na svoju sjednicu pozvati da sudjeluju sa savjetodavnim glasom i druge aktivne članove i funkcionere Saveza sa svog područja.

Odbor gradske i kotarske organizacije Socijalističkog saveza bira iz svoje sredine izvršni odbor koji vodi svakodnevne poslove organizacije. Izvršni odbor sačinjavaju predsjednik, jedan ili dva potpredsjednika i sekretar, kao i potreban broj članova.

OBLASNA I POKRAJINSKA KONFERENCIJA

Član 14. Organizacija Socijalističkog saveza u Autonomnoj kosovsko-meholijskoj oblasti ima kao svoj najviši rukovodeći organ oblasnu konferenciju, a organizacija u autonomnoj pokrajini Vojvodini ima kao svoj najviši rukovodeći organ pokrajinsku konferenciju.

Redovna oblasna konferencija i redovna pokrajinska konferencija drži se jedamput u dvije godine, a izvanredna konferencija prema ukazanoj potrebi.

Konferencija bira i razrješava, kao svoj izvršni organ, oblasni odnosno pokrajinski odbor Saveza, kao i nadzorni odbor, pretresa njihove izvještaje i odlučuje o njima, razmatra postignute rezultate i rješava o narednim zadacima i daljnjem radu organizacije svoga područja.

Broj članova odbora i nadzornog odbora određuje konferencija. Za vođenje svakodnevnog rada oblasna i pokrajinska konferencija bira iz svoje sredine izvršni odbor, koji može kao pomoćna tijela osnovati komisije i odjeljenja.

Izvanrednu konferenciju saziva oblasni odnosno pokrajinski odbor na svoju inicijativu ili na zahtjev trećine kotarskih i gradskih organizacija sa svog područja.

Sjednice oblasnog i pokrajinskog odbora održavaju se prema potrebi. Oblasni i pokrajinski od-

bor mogu na svoje sjednice pozivati sa savjetodavnim glasom i druge aktivne članove i funkcionere Socijalističkog saveza svog područja.

ORGANIZACIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA U NARODNOJ REPUBLICI

Član 15. Organizacija Socijalističkog saveza radnog naroda u narodnoj republici obuhvaća sve organizacije Saveza na području republike.

Najviši rukovodeći organ Saveza u republici jeste kongres Socijalističkog saveza radnog naroda republike.

Redovni kongres održava se jedamput u četiri godine. Izvanredni kongres saziva se po potrebi, na inicijativu glavnog odbora ili trećine kotarskih i gradskih organizacija.

Sazivanje kongresa i dnevni red moraju biti objavljeni najmanje dva mjeseca prije dana za koji se kongres saziva.

Kongres rješava punovažno, ako na njemu prisustvuju delegati koji predstavljaju najmanje dvije trećine ukupnog broja članova.

Član 16. Kongres Socijalističkog saveza radnog naroda republike:

1. pretresa izvještaje odbora i nadzornog odbora i odlučuje o njima;
2. odlučuje o narednim zadacima i daljnjem radu Saveza na području republike i
3. bira i razrješava Glavni odbor Socijalističkog saveza radnog naroda republike, kao najviši izvršni organ Saveza u republici, i nadzorni odbor.

Broj članova Glavnog odbora i nadzornog odbora određuje kongres.

Član 17. Glavni odbor je najviši rukovodeći organ Socijalističkog saveza narodne republike između dva kongresa.

Glavni odbor na svojoj prvoj sjednici bira predsjednika Socijalističkog saveza radnog naroda republike, jednog do tri potpredsjednika i sekretara. Kao svoj izvršni organ Glavni odbor bira iz svoje sredine izvršni odbor Socijalističkog saveza narodne republike u koji ulaze predsjednik, potpredsjednik i sekretar Glavnog odbora i potreban broj članova.

Glavni odbor održava sjednice najmanje jedamput godišnje.

Glavni odbor može razriješiti cijeli izvršni odbor ili pojedine njegove članove.

Izvršni odbor bira iz svoje sredine sekretarijat Izvršnog odbora koji rukovodi svakodnevnim radom i osigurava provođenje odluka između sjednica izvršnog odbora.

Da bi osigurao provođenje u život tekućih zadataka Saveza, izvršni odbor organizira potrebne pomoćne organe, kao što su organizacioni sekretarijat, komisija za kulturno-prosvjetna pitanja, komisija za rad među ženama, kadrovska odjeljenje, materijalno — finansijsko odjeljenje i slična pomoćna tijela.

Nadzorni odbor pregleda materijalno — finansijsko poslovanje Glavnog odbora jedamput godišnje i podnosi o tome izvještaj na sjednici Glavnog odbora.

ORGANIZACIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA JUGOSLAVIJE

Član 18. Organizacija Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije obuhvaća sve organizacije Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije.

Najviši rukovodeći organ Saveza u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji jeste kongres Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije.

Redovni kongres održava se jednom u četiri godine, a izvanredni prema ukazanoj potrebi. Izvanredni kongres saziva savezni odbor na svoju inicijativu ili na zahtjev Socijalističkog saveza dviju narodnih republika.

Sazivanje kongresa i njegov dnevni red moraju biti objavljeni najmanje dva mjeseca prije dana za koji je kongres sazvan.

Kongres rješava punovažno, ako na njemu prisustvuju delegati, koji predstavljaju najmanje dvije trećine ukupnog broja članova Saveza.

Član 19. Kongres Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije:

1. donosi program i statut Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije;
2. pretresa izvještaj Saveznog odbora i izvještaj nadzornog odbora, i rješava o njima;
3. odlučuje o narednim zadacima i daljnjem radu Saveza, i
4. bira i razrješava savezni odbor i nadzorni odbor Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije.

Broj članova Saveznog odbora i nadzornog odbora određuje kongres prilikom njihova biranja.

SAVEZNI ODBOR

Član 20. Savezni odbor je najviši rukovodeći organ Saveza između dva kongresa, predstavlja savez u zemlji i u odnosima sa socijalističkim partijama i organizacijama i drugim naprednim demokratskim pokretima u svijetu.

Savezni odbor na svojoj prvoj sjednici bira predsjednika Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije, šest potpredsjednika i generalnog sekretara.

Kao svoj izvršni organ savezni odbor bira iz svoje sredine izvršni odbor Socijalističkog saveza Jugoslavije, u koji ulaze predsjednik saveza, potpredsjednici i generalni sekretar saveznog odbora, kao i potreban broj članova.

Savezni odbor održava sjednice najmanje dvaput godišnje.

Izvršni odbor bira iz svoje sredine sekretarijat Izvršnog odbora koji rukovodi svakodnevnim radom i osigurava provođenje odluka između sjednica izvršnog odbora.

Da bi osigurao provođenje u život tekućih zadataka Saveza, izvršni odbor organizira potrebne pomoćne organe, kao što su organizacioni sekretarijat, komisija za kulturno-prosvjetna pitanja, komisija za rad među ženama, kadrovska odjeljenje, materijalno — finansijsko odjeljenje i slična pomoćna tijela.

Nadzorni odbor pregleda materijalno — finansijsko poslovanje Glavnog odbora jedamput godišnje i podnosi o tome izvještaj na sjednici Glavnog odbora.

PRESTANAK ČLANSTVA ILI POJEDINE ORGANIZACIJE

Član 21. Delegata za konferencije i kongrese Saveza biraju članovi Saveza tajnim glasanjem prema posebnom izbornom pravilniku koji donosi savezni odbor za savezni kongres, a glavni odbor za sve konferencije i za republički kongres. Delegati se biraju pojedinačno. Članovi Saveza imaju pravo da predlažu kandidate i da iznose svoje mišljenje o svakom predloženoj kandidatu.

Na koliko će članova Saveza bira jedan delegat i za koje konferencije i kongrese, određuje se izbornim pravilnikom.

Organizacije, koje su kolektivno učlanjene u Savezu također šalju svoje delegate na konferencije i kongrese Saveza prema odredbama izbornog pravilnika.

Svaki delegat, bilo da je izabran od članova saveza ili od kolektivno učlanjenih organizacija, ima na konferenciji i kongresu samo jedan glas.

Član 22. Članovi Saveza, republičkog, pokrajinskog i oblasnog rukovodećeg organa Saveza imaju na odgovarajućim konferencijama i kongresima sva prava delegata, ali ne mogu sudjelovati u glasanju o izvještaju o radu odgovarajućeg odbora i nadzornog odbora.

PRESTANAK ČLANSTVA ILI POJEDINE ORGANIZACIJE

Član 23. Članstvo u Savezu prestaje dobrovoljnim istupanjem člana iz saveza, smrću člana ili njegovim isključenjem iz članstva.

Isključenje se primjenjuje na člana koji radi protiv programa Saveza, koji i poslije ponovljene opomene grubo naruši ugled člana Saveza, ili ne plati članarinu sa šest mjeseci.

Odluku o isključenju donosi ona osnovna organizacija u kojoj je dotični začlanjen.

Isključeni član ima pravo žalbe višim organima Saveza.

Član 24. Glavni odbor ima pravo raspustiti osnovnu organizaciju i niže rukovodeće organe ako većina njihovih članova radi protiv programa i interesa saveza. Raspustene organizacije i organi imaju pravo žalbe republičkom kongresu ili saveznom odboru.

FINANCIJSKA SREDSTVA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA

Član 25. Novčana sredstva Socijalističkog saveza sastoje se od uplaćenih članarina, dobrovoljnih priloga i drugih prihoda.

Novčanim sredstvima, kao i ostalom imovinom Saveza raspolažu organizacije i njihova rukovodstva.

Socijalistički savez narodnih republika uplaćuju u korist saveznog odbora godišnji postolok od svojih prihoda koji određuje savezni odbor u sporazumu s glavnim odborima.

Član 26. Savezni odbor daje tumačenja programa i statuta Socijalističkog saveza, i donosi izborni

Savezni odbor održava sjednice najmanje dvaput godišnje.

Izvršni odbor bira iz svoje sredine sekretarijat izvršnog odbora koji rukovodi svakodnevnim radom i osigurava provođenje odluka između dvije sjednice izvršnog odbora.

Da bi osigurao provođenje u život tekućih zadataka Saveza, izvršni odbor organizira potrebne pomoćne organe kao što su: organizacioni sekretarijat, komisija za kulturno-prosvjetna pitanja, komisija za rad među ženama, kadrovska odjeljenje, materijalno-financijsko odjeljenje i slična pomoćna tijela.

Nadzorni odbor pregleda materijalno-financijsko poslovanje saveznog odbora jedamput godišnje i podnosi o tome izvještaj na sjednici saveznog odbora.

Član 21. Delegata za konferencije i kongrese Saveza biraju članovi Saveza tajnim glasanjem prema posebnom izbornom pravilniku koji donosi savezni odbor za savezni kongres, a glavni odbor za sve konferencije i za republički kongres. Delegati se biraju pojedinačno. Članovi Saveza imaju pravo da predlažu kandidate i da iznose svoje mišljenje o svakom predloženoj kandidatu.

Na koliko će članova Saveza bira jedan delegat i za koje konferencije i kongrese, određuje se izbornim pravilnikom.

Organizacije, koje su kolektivno učlanjene u Savezu također šalju svoje delegate na konferencije i kongrese Saveza prema odredbama izbornog pravilnika.

Svaki delegat, bilo da je izabran od članova saveza ili od kolektivno učlanjenih organizacija, ima na konferenciji i kongresu samo jedan glas.

Član 22. Članovi Saveza, republičkog, pokrajinskog i oblasnog rukovodećeg organa Saveza imaju na odgovarajućim konferencijama i kongresima sva prava delegata, ali ne mogu sudjelovati u glasanju o izvještaju o radu odgovarajućeg odbora i nadzornog odbora.

Član 23. Članstvo u Savezu prestaje dobrovoljnim istupanjem člana iz saveza, smrću člana ili njegovim isključenjem iz članstva.

Isključenje se primjenjuje na člana koji radi protiv programa Saveza, koji i poslije ponovljene opomene grubo naruši ugled člana Saveza, ili ne plati članarinu sa šest mjeseci.

Odluku o isključenju donosi ona osnovna organizacija u kojoj je dotični začlanjen.

Isključeni član ima pravo žalbe višim organima Saveza.

Član 24. Glavni odbor ima pravo raspustiti osnovnu organizaciju i niže rukovodeće organe ako većina njihovih članova radi protiv programa i interesa saveza. Raspustene organizacije i organi imaju pravo žalbe republičkom kongresu ili saveznom odboru.

Član 25. Novčana sredstva Socijalističkog saveza sastoje se od uplaćenih članarina, dobrovoljnih priloga i drugih prihoda.

Novčanim sredstvima, kao i ostalom imovinom Saveza raspolažu organizacije i njihova rukovodstva.

Socijalistički savez narodnih republika uplaćuju u korist saveznog odbora godišnji postolok od svojih prihoda koji određuje savezni odbor u sporazumu s glavnim odborima.

Član 26. Savezni odbor daje tumačenja programa i statuta Socijalističkog saveza, i donosi izborni

Čitajte „Sibenski list“

VIJESTI IZ NAŠEGA GRADA

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

Naš komentar

O nekim komunalnim problemima grada

(Povodom predavanja dra Đ. Karminskog u Narodnom sveučilištu)

(Nastavak)

Ovo potonje spada u kompetenciju gradonačelnika i gradske uprave, dok će država svoje poslove obavljati preko svog činovničkog aparata. Činovnici u državnim administracijama su samo izvršni organi jedne i prostorno daleke centralne vlade. Na njihov rad se ne može neposredno utjecati sa strane građana. Gradonačelnik, pak, je građanima stalno na oku pa stoga i više izložen kritikama. U savremenom gradu su državni i komunalni poslovi tako isprepleteni, da se ne može uvijek povući oštra granica između jednih i drugih. Cilava tendencija razvoja modernih gradova ide u smjeru povećanja nadležnosti države a smanjivanja gradskih kompetencija. Država je prema gradu kao gorostas prema patuljku. Gorostas postaje sve veći a patuljak sve manji. Međutim, obojica su nerazdruživi, ali patuljak se sve češće vijša gorostasu za skule i više u pomoć, pogotovo kada se radi o financijskim stvarima. Ipak se neke vrsti dogovorom — što je fiksirano i zakonskim propisima — došlo svuda u svijetu do toga, da je izvjestan skup djelatnosti u gradu označen kao komunalni posao. Odvoz smeća, opskrba vodom na pr. su tipični komunalni problemi, koji nastaju svuda u svijetu, gdje imade gradova. O nekim ovakvim komunalnim pitanjima grada Šibenika predavač, želi sada iznijeti neka svoja opažanja i neke svoje misli. Imade gradova, koji su od prirode favorizirani i koji su od prirode manje obdareni. Takvi gradovi na našoj obali, koji pokazuju vrlo povoljne geografske i klimatske prilike u na pr. Zadar, Split, donekle i Šab. Topografija Dubrovnika, Rijeka, Bakra, Senja, Sušaka naprotiv nije tako povoljna, ali je tu mrljica ljudska roka vještačkim načinom pravila prirodne nedostatke a do kompenzacije ovih potonjih došlo je i uslijed povoljnih ekonomskih okolnosti. Smatra, da Šibenik spada među one gradove na obali, koji su od prirode manje bogato obdareni i kog pogađa niz nepovoljnih geografskih i orografskih faktora. U modernim prilikama prometa je smetnja na strmim obroncima i strmim obalama nepovoljna okolnost, koja se može kompenzirati samo vještačkim načinom dakle gradnjama, tehnikom, urbanističkim mjerama, kao što je to učinjeno na Rijeci i na Sušaku. Druga nepovoljna okolnost je položaj unutar zaljeva s uskim grlom, položaj u bok, slične Kotoru. To je u predviđeno doba privuklo pažnju stratega i uvjetovalo razvoj grada kao tvrđave i pomorske baze. To su dvije osnovne činjenice, koje treba stalno imati u vidu prigodom svakog razgovora o komunalnim pitanjima. Režim utvrđenih gradova je drugačiji od režima otvorenih, neotvrđenih. Toulon imade drugačiji karakter od Marseilles-a, Portsmouth od Londona, a Brest nije kao Cherbourg ili Le Havre, La Spezia nije kao Livorno ili Genova. U takovim utvrđenim gradovima kod svakog komunalnog rada treba imati u vidu želje i potrebe vojnih vlasti. U slučaju Šibenika to na pr. znači, da je mogućnost čišćenja grada u nekim pravcima vrlo ograničen i da se u neposrednoj budućnosti treba zadovoljiti terenima, koji su momentano na raspolaganju. Grad Šibenik je u punome razvoju, ali se stiče dojam, kao da ga je taj razvoj nekako iznenadio i da se ne snalazi u tempu, kojim svakodnevno iskravaju razni novi problemi. U posljednjoj godini se opaža stanovita živost na području izgradnje. Impuls za tu građevnu djelatnost pretežno nije došao iznutra, iz sklopa općine, nego izvana t. j. od strane veleindustrije, koja se etablirala u predgrađima. Područje modernog Šibenika može se omedijati shematski crtama nepravilnog trokuta s kutevima na tri toč-

ke: Šubičevac, Crnica, Križ, dok bazu čini obalna crta od Dobrike do Pekovca. Unutar tog područja imade obilje mjesta za nove zgrade, za puteve i za zelene površine i to ne samo u poznatim predjelima ruševina na Baldekinu i oko kolodvora, nego i unutar starog grada, gdje prostor nije nipošto dovoljno zagrađen ili parkiran. Komunalna građevna djelatnost nije dovoljno aktivna. Često se čuje prigovor, da se u Šibeniku ne isplaši mnogo graditi, jer da je grad lože kao klještimu stegnut između tvornica u Crnici i između Mandaline i da se nema kuda širiti. Za tu tvrdnju nema osnove, jer unutar označenog trokuta još imade i preobilja mjesta, ali se tamo premalo gradi. Stambeno pitanje je i u Šibeniku bolno otvoreno, kao u čitavoj Evropi pa čak i u nekim prekomorskim zemljama, kao na pr. Australiji i u Argentini. U Engleskoj je problem tako ozbiljan, da je tamo osnovano posebno ministarstvo (Ministry of Housing), koje je od rata na ovamo i uspjelo podignuti više od 1 milion. kuća. U nekim krajevima naša država je građevna djelatnost vrlo živa. Stambenu krizu u Šibeniku znatno bi se olakšalo gradnjom jedne oveće palače za urede, tako da se jednom isele uredi iz stambenih kuća pa da se na taj način jednim potezom oslobodi znatan stambeni prostor. Predavač smatra, da je u ovom momentu izgradnja jedne takve uredske palače preča od izgradnje nekolicine manjih stambenih kuća. Građevnom stilu bi trebalo obratiti više pažnje. Kuće su ipak relativno trajna djela te svojim oblikom djeluju i stoljećima na urbanistički izgled grada. Fasadama i fizionomiji zgrada bi trebalo posvetiti više brige a ne postaviti prazne plohe i kubuse, koji ne harmoniraju s arhitektonskim tradicijama grada. Trebalo bi se ugledati u uzor Splita i Dubrovnika s njihovim stilski usklađenim novogradnjama. Projektantima preporučuje studij savremene arhitekture i urbanistike Meksika i Brazila zbog vrlo interesantnih ideja obzirom na toplu klimu.

Premalo prometnih arterija

Upravo bolno je pitanje motoriziranog cestovnog saobraćaja. Šibenik imade zapravo samo jednu prometnu arteriju, jedan jedini bulevar a to je cesta Braštva i Jedinstva s jednim nešto slabijom ulicom a to je obalna cesta od Poljane maršala Tita do Doca. Na toj aveniji odvija se sav gradski i tranzitni promet. Cesta je brdovita a tranzitu se žuri. Za njega je grad samo neugodna etapa, koju želi što prije prevaleći. Cesta ima jak uspon, stoga vozači bez mnogo obzira otvaraju ispuh, raspale po akceleratoru i kreštanjem sirene si krče put. Najopasnije mjesto je ugao kod biv. hotela »Kosovo«. Tu cesta pokazuje pet elemenata opasnosti: malu širinu, lošu kaldrmu, uspon, zavoj i ušće dviju sporednih ulica, od toga jedna s usponom. Saobraćajnog milicionera, niti bilo kakovih saobraćajnih signala na tome mjestu nema. Nema oglasa ili ploče, koja upozoruje na razumnu brzinu, na pr. 10 km/sat. Relacija »Kosovo«-sjemenište je u satima jutarnje vreve upravo opasna po život, naročito pješaka. Predavač predlaže, da se uvede jednosmjerni promet izmjenično po tri minute za vrijeme najčešće frekvencije i da se probije puteljak samo za pješake od Učiteljske škole pa do južne strane sjemeništa. Time bi se rasteretila cesta, koja je i onako djelomično bez pločnika za pješake i skrenuo bi se sav pješački promet za kolodvor. Ostale saobraćajnice su zapravo samo kapilare, podešene za pješački promet.

Mnoge od tih ulica su zapuštene,

Društveni život na gimnaziji

Polugodište je prošlo. Mnogi su ga shvatili kao što shvaća sprinter prvu polovicu staze, koju trči s manje truda, nego ostali dio. Tu polovicu mnogij nisu dostigli, neki su na njoj pali, a neki su je s manje ili više truda pretrčali. Ovo drugo pitanje, o kojem mi je bila namjera da govorim, je u najvećoj mjeri djelatnost omladinske organizacije, koja je uz mnoge objektivne teškoće društvenom životu na gimnaziji dala pravišan tok. Cijelu tu djelatnost mogli bismo posmatrati u tri grupacije: kulturno-prosvjetni rad, idejno-politički i fiskulturni.

Za kulturno-prosvjetnim radom omladina je pokazala velik interes. Kada smo izvršili reorganizaciju kulturno-umjetničkog društva »Ruža Vukman«, sjednici se je odlazio daleko veći broj učenika, nego što smo očekivali — oko stotinu. Unutar društva postoje dramska, folklorna i pjevačka grupa. Usprkos toga, da smo veoma teško dolazili do potrebnih rekvizita: zastora, kulisa i kostima, ipak je rad u cijelini bio na priličnoj visini. Na Dan Republike škola je u svojim prostorijama održala priredbu, na kojoj su bili prisutni i dački roditelji. Dva osma razreda, premda se nalaze pred maturom, uvježbali su komad »Čikina kuća« i davali ga u Narodnom kazalištu. Gradanstvo je te večeri ispunilo sva mjesta u gledalištu, a što je pokazalo da naše građane neobično zanima rad školske omladine. OKUD »Ruža Vukman« rad upravo prema aktuelnoj dramskoj komadi »Reakcionar« od D. Gervaisa. Društvo rukovodi prof. Ivo Kovačić. Literarna sekcija održala je dvije književne večeri. Prirodoslovne grupe ove godine nisu bile aktivne osim kemijske, koja je i u prošlim godinama pod rukovodstvom prof. Stjepana Boškovića bila najaktivnija. Sada se za nju dosta zalaže i prof. Julka Jurčić.

Idejno-politički rad na gimnaziji zaslužuje manju pažnju. Istina, ovu djelatnost učenici-će razvijaju individualno i na satovima moramog odgoja. Nastavnici su održali neka predavanja za više razrede (»Ujedinjeni narodi«, »Nikola Tesla«, »Vatikan« i dr.). Učenici-će, koje zanima svijet i događaji u njemu sami kupuju štampu, dok drugi, međutim, kupuju štampu koja nije od osobite koristi (»Grof Monte Cristo« i »Grička vještica«). Zalosno je, da u višim razredima ima i onih koji uopće ne čitaju štampu.

Fiskulturna djelatnost je neobično živa. Fiskulturna sala svako poslije podne puna je dječaka i djevojčica. Ta mlada bića, puna životne snage i poleta traže mjesto svojjoj zabavi. I oni ga poslije učenja najbolje nalaze ovdje. Oni će tu prekinuti onu nervnu napetost, koja se stvorila kod učenja, gimnastika i igre će ih razvedriti i raspoložiti.

Uslijed nepovoljne okolnosti, t. j. položaja grada na obronku brda, pljuskovni pretvaraju ulice u brdske potoke i voda dubi u njima položna korita. Ove bi ulice trebalo popočiti, ili prestubiti. Taj je sistem dosta skup, osobito ako se uzima u obzir, da građani običavaju na pločnicima cijepati drva, uslijed čega se pločnik razbija i drobi. Jeffin je dobar način, koji se prakticirao u starome Šibeniku a i sada je u upotrebi u Dubrovniku, jeste cementiranje s utisnutim krupnim šljunkom. Noviji predjeli grada ispod Šubičevca, pa oko kolodvora i u Crnici nemaju nikakove kaldrme ni pločnika.

(Nastavit će se)

Košarka je najomiljenija igra. U međurazrednom takmičenju prvo mjesto zauzela je ekipa VII. a razreda. Omladina gimnazije aktivno učestvuje i u drugim sportskim društvima u gradu.

Kraj ovog članka pripada najgorima. Nije vrijedno, nego važno dodirnuti one, koji naivno i s ironijom gledaju našu društvenu djelatnost u omladinskoj organizaciji. Ti su omladinci i loši učenici. Oni, koji ne će da u djelo sprovedu program naše organizacije nisu ni potrebni toj organizaciji.

Boris Kale

Tri preoceanska broda u luci

U nasoj luci ovih dana borave tri preoceanska broda. Na obali Jugoslavenske mornarice talijanski brod »Villa di Brugine« vrši iskrcaj 10 hiljada tona ugljena za koksiranje, kojeg je dovezao iz SAD. Nakon završenog istovara brod će ukrcati 8—9 hiljada tona kromove rude i olova, a zatim će isploviti za SAD. U Dobriku grčki brod »Triton« krea 3 hiljade tona kromove rude za SAD, a naš brod »Ljubljana« na Šipadu vrši ukrcaj drvene grade za inozemstvo.

Stigle dvije pokretne dizalice

Ovih dana naš preoceanski brod »Ljubljana« dovezao je za potrebe luke dvije nove pokretne dizalice iz SAD. Nabavkom ovih dviju dizalica bit će omogućen brzi istovar i utovar robe.

Velika lutrija MSV

Mjesno sindikalno vijeće — Šibenik uz veći sindikalni ples, priprema lutriju sa bogatim zgodicima, čije će izvlačenje biti obavljeno dana 15. veljače o. g. na Poljani maršala Tita. Zgodici su izloženi u prostorijama novogradnje u ulici Božidara Petranovića, kao i u knjižari »Gradskog magazina«. Najveći zgoditak je spavaća soba u vrijednosti od 70.000 dinara, zatim tri kompitne kuhinje, jedan kauč, radio-aparat, bicikla, veliko kuhalo i jedan servis.

Uspjelo „Chopinovo veče“

U petak 30. siječnja o. g. u Narodnom kazalištu u organizaciji Saveza kulturno-umjetničkih društava grada i kotara, zatim Narodnog sveučilišta i KUD »Kola« održano je »Chopinovo veče«. Nastupio je naš poznati pianista

Filmovi koje gledamo

PANIKA — francuski film kojeg je po romanu Georgea Simenona režirao Julijen Duvivier. Psihološka tema Simenonova romana masovne historije, panike i pogibije neudržnog čovjeka, dobro je ostvarena u ovom filmu, u kojem glavne uloge tumače: Michel Simon, Paul Bernard i Vivienne Romance.

RIO GRANDE — je film američke produkcije, koji prikazuje jedan isječak iz doba gradanskog rata u Sjevernoj Americi. Odličan film, kojeg režira nama dobro poznati John Ford. Vestern s puno akcije i tempa, a ipak ljudski i pun duha onog vremena. U glavnim ulogama nastupaju John Wayne, Maureen O'Hara i Bern Johnson.

Narodno sveučilište

U srijedu 11. veljače o. g. u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća (površje Narodne kavane) prof. dr. Ante Mišura održat će predavanje »Lukrecije o prirodi«, Početak u 19 sati.

Narodno kazalište

CETVRTAK, 5. II. — MORAL GDE DULSKE — tragikomedia od Zapoljske.
SUBOTA, 7. II. — MRTVI NE PLAČAJU POREZ — komedija od Manzari-a.
NEDJELJA, 8. II. — SCAMPOLO — komedija od Niccodemi-a. Početak predstava u 20 sati.

Kinematografi

TESLA: RIO GRANDE — premijera američkog filma. Dodatak: Filmske novosti br. 1. (do 9. II.)
Premijera francuskog filma — PROKLETNICI — Dodatak: Filmske novosti br. 2.
SLOBODA: — PANIKA — premijera francuskog filma. Dodatak: Tintana mrlja, (do 9. II.)
Engleski film u prirodnim bojama — BAGDADSKI LOPOV — Dodatak: Djelo kipara Tome Rosandića (od 10.—13. II.)

Dežurna ljekarna

Službu vrši I. narodna ljekarna — ulica Božidara Petranovića.

iz matičnog ureda

ROBENI
Zeljko, sin Stipe i Božice Bolanča; Jadranka, kći Leopolda Nedede Božin; Anle, sin Jere i Stene Malošin; Drago, sin Radomira Marijane Knežić; Zoran, sin Tiho mira i Snežane Mitrović; Frane, sin Mile i Sinke Lampalov; Jadranka, kći Save i Ružice Jolić; Emil, sin Jurja i Darinke Ličar; Frana, kći Dene i Ane Ljubić; Dragomir, sin Felice i Nediljke Gracin; Krešimir, sin Ivana i Nade Tomićić; Radmila, kći Sofije Malić; Gordana, kći Petra i Ruže Aničić; Velimir, sin Frane i Slavke Mikulandra; Zdravko, sin Mate i Jele Malić i Marin, sin Nikole i Milke Rošini.
VJENČANI
Stošić Ante, žofer — Perić Anica, dipl. primajla; Delale Simun, drž. službenik — Legali Tona, domaćica i Zaninović Berislav, električar — Gojanović Karmela, domaćica.
UMRLI
Vuković Ivan pok. Luke, star 62 god.; Kravar Jakov pok. Bože, star 67 god.; Aleksa Šime pok. Paške, star 70 god.; Lučić Ante Andrijin, star 2 god.; Viljac Pavica Stipina, stara 2 god i Jurleka Lovre pok. Petra star 49 god.

prof. Petar Dumjčić, koji je nakon održanog predavanja o životu i umjetničkom stvaranju Chopina, izveo na klaviru nekoliko najpoznatijih djela velikog kompozitora. Publika, koja je veoma pažljivo pratila izvedene točke, toplo je pozdravila izvađača.

Bilo bi poželjno da se kod priredbi ovakove vrste prije svake izvedene kompozicije u kraćim crtama iznese sadržaj kao i njene glavne karakteristike.

Požar u Donjem Polju

U noći od 20—21. siječnja o. g. došlo je do požara u Donjem Polju, gdje je potpuno izgorjela prizemna zgrada vlasništvo Frane Šuperbe pok. Mile. Šteta se cijeni na oko 400 hiljada dinara. Uslijed kasne dojave članovi Vatrogasnog društva Šibenik nisu uspjeli da spriječe požar.

OB AVI JEST

Ovih dana na zagrebačkom sveučilištu promoviran je na čast doktora medicine Ivo Zaninović.

Našem sugrađaninu srdačno čestitamo!

Tko je nadležan

Još nas samo kratko vrijeme dijeli do početka nove turističke sezone. Koliko i u kakvom vidu ćemo poraditi u tom pravcu pokazat će idućih nekoliko mjeseci. Nema sumnje, da su već dosada na poljepšavanju grada postignuti vidni rezultati. NO gradske općine uz pomoć građana učinio je mnogo u tom pogledu. Tako je za posljednjih nekoliko godina fizionomija pojedinih gradskih predjela u priličnoj mjeri izmijenjena. U prvom redu to vrijedi za obalu, Goricu, Dolac i centar gdje su mnoge ulice popločane, a na mjesto ruševina podignute zelene nasade.

No, unatoč postignutim rezultatima, moramo priznati da nismo a niti možemo u potpunosti biti zadovoljni, jer mnoge neugodne slike, a koje idu na uštrb ljepote grada, čekaju svoje konačno rješenje. A tko je dužan da ih otkloni? Svako, pored zainteresiranih faktora, u prvom redu je to dužnost samih nas građana da u tome pravcu pokažemo puno volje i razumijevanja.

Samo nekoliko karakterističnih primjera, koje ćemo ovdje iznijeti, dovoljno govore o tome. Poznato je, naime, svima nama, da je stalno održavanje čistoće jedno od najvažnijih zadataka kako mjerodavnih organa, tako i građana, jer će o njihovoj brizi zavisiti i uspjeh. Da počnemo o onome za što je bila i svrha ovog napisa. Ne ćemo pogriješiti, ako ustanovimo, da ima već duže vrijeme otkako u blizini doma V.K. »Krka« leže gomile smeća, a da se nitko još do danas nije postarao da iste ukloni sa tog mjesta. I kod pristaništa u Docu, kuda dnevno saobraća po nekoliko desetaka automobila i kamiona, leži također oveća gomila smeća. Koliko je sa higijenskog staništa to nezdravo, a da i ne govorimo o utisku koje će dobiti putnici koji tuda svakodnevno prolaze, nije potrebno ni isticati. Nadalje, nekidan smo doznali od strane sanitarne inspekcije, da je ova bila obaviještena od Uprave komunalne službe da se u predjelu Grade nalazi hrpa smeća, pa se čak išlo toliko daleko da je sanitarne inspekcija bila i upozorena da ovo ukloni sa tog mjesta. Pitamo se sada, koja je od ovih ustanova nadležna da to učini: sanitarne inspekcija ili pak Uprava komunalne službe?

Pred izvjesno vrijeme odštampan je u našem listu kratak napis o uređenju kioska na Poljani maršala Tita. Gradsko obrtno poduzeće »Dane Rončević«, koje je sklopilo ugovor sa duhanjskom stanicom u Šibeniku da postojeći kiosk restaurira, svoju obavezu još do danas nije izvršilo. Ono je, dapače, postavljanjem drvene ograde, dalo gradanstvu na znanje da su radovi na uređenju kioska započeli. Ograda je postavljena, ali se, međutim, dalje od toga nije išlo.

Takoder se pitamo, čemu sada služi ona drvena skela koja je svojevremeno postavljena sa zapadne strane zgrade Narodnog kazališta. Da se njeno skidanje čim prije izvrši ide u prilog i činjenica, jer su prolaznici često primorani da sagibaju glave, bojeći se da se o nju ne udare, a što se nekima to već i dogodilo.

Gradska konferencija Narodnog fronta

(Nastavak sa 1. strane)
nja i sebe i masa sa kojima se bore za bolji život. U tom smislu iako se Partija uvijek borila protiv privilegija — što ne možemo reći da ih nikako nije bilo, a omogućavao ih je raniji administrativni način rukovođenja i organizacija naše vlasti i društva — znači da je to vrijeme, pa i mogućnost za privilegije otišlo u nepovrat, a na našim masama, njihovoj inicijativi i borbi, na našoj frontovskoj organizaciji leži da ih tuku i u posljednjim njihovim izdanjima, osobito uporno u lokalnim razmjerima, pa prema tome i na tlu našeg grada.

Narodni front, po prijedlogu na Kongresu, izmijenit će i naziv u Socijalistički savez radnog naroda i postaje centralna organizacija kojoj pripadaju masovne i društvene organizacije i pojedinci — pa lako i komunisti — i izraz je opće volje našeg naroda da, slijedeći učenje marksizma-lenjinizma, slijedeći naše prokušano rukovodstvo, gradi socijalističko društvo, brani stečene revolucionarne tekovine i dalje ih produbljuje. Izraz tog

kretanja jeste opće društvena samoupravnost naših narodnih masa.

Komunisti svoju organizaciju, svoju revolucionarnu svijest i djelatnost nesebično i bez ostalka uložiti će u Socijalistički savez radnog naroda i jedino po tome treba da se razlikuju od ostalih članova tog saveza. Izvan Socijalističkog saveza radnog naroda, komunisti nemaju nikakvih posebnih zadataka, osim što ih njihova disciplina kao člana Saveza komunistički obavezuje na ovakovu revolucionarnu i društvenu djelatnost.

O svemu ovome i novom sadržaju i novim organizacionim formama bit će govora na IV. kongresu Narodnog fronta Jugoslavije, pa ćemo nakon Kongresa i mi u Šibeniku pokušati da ih razradimo prema našim prilikama, mogućnostima i potrebama.

Osvjedočeni u ispravnost puta naše male ali neustrašive zemlje, koja je svojim revolucionarnim djelom postala buktinja socijalizma, te povratila vjeru radnih ljudi širom svijeta u komunizam i kao ideolo-

giju i kao perspektivu, učinimo i mi na ovom njenom isječku — u našem gradu — sve da aktivnošću naših radnih masa, našim konkretnim ostvarenjima to djelo: socijalizam, socijalističku demokraciju, socijalističke odnose razvijemo i produbljujemo sa što bogatijom sadržinom na svim područjima našega života — završio je drug Živojin Bulat svoje izlaganje.

Referat je izazvao živu i nadasve korisnu diskusiju u kojoj su učestvovali drugovi Nikola Milojević, Stanko Luštica, Branko Bodrožić, Dmitar Lukač, kapetan fregate, ing. Jakov Despot, prof. Grozdanić, Šime Klarić i Stevo Lopičić, kap. fregate.

Na kraju su upućeni telegrami Saveznom odboru NF-a Jugoslavije i drugu Titu, te Glavnom odboru NF-a Hrvatske i drugu Bakariću.

Ovo je jedna od najuspješnijih konferencija održanih u posljednje vrijeme u našem gradu, a koja je dala veoma korisne sugestije za buduću rad naših frontovskih organizacija.

Perspektivni desetgodišnji plan razvitka poljoprivredne proizvodnje

(Nastavak)

Dio slobodnih površina pod žitaricama postepeno treba da prelazi pod površnim i krmnim biljem i pod vinogradima. Ovo se uglavnom odnosi na proizvodno po-

druče istočno od rijeke Krke, dok oslobođenje površina pod žitaricama na primorskom rajonu treba da prelazi pod vinogradom, maslinom i voćkom, a dijelom gdje to dozvoljavaju zemljišni uslovi pod površnim i krmnim biljem.

1. Smanjiti do maksimuma sjetvu jarina.

2. Sijati žitarice onih vrsti koje najbolje odgovaraju uslovima zemlje i klime, u tom pravcu početi sa ispitivanjem sortimenata onih vrsti žitarica za koje je kustvo pokazalo da najbolje odgovaraju našim uslovima. Prvenstveno pozabaviti se pitanjem već imporiranih talijanskih sorti koje su se prilično aklimatizirale na naše uslove.

3. Povećati gnojenje žitarica slajskim i umjetnim gnojem. Slajskog gnoja za dogledno vrijeme ne će biti u dovoljnim količinama, zato je potrebno svake godine na površini od 1 ha dodavati 1,50 q umjetnog gnojiva. Za postojeće površine potrebno je godišnje osigurati 90 vagona umjetnog gnojiva i to: Dušičnog gnojiva 26 vagona, Fosforog gnojiva 22 vagona, Kalijevog gnojiva 22 vagona.

4. Uvesti sjetvu leguminoza (leptirnjača) u plodored.

5. Vršiti redovito praćenja strništa i provoditi duboko jaseenje oranje radi čuvanja vlage, vršiti redovito okopavanje kao i drljanje ozimih žitarica u proljeće.

POVRTNO BILJE

Perspektivnim planom je predviđeno povišenje:

1952. god.	1957. god.	1962. god.
913 ha	1.210 ha	1.500 ha

Prvenstveno se predviđa povišenje, pod krumpirom, zimskim i ranim proljetnim povrćem u primorskom rajonu, dok u zagorskom srednje i kasno povrće.

(Nastavit će se)

Kako spriječiti poljske štete

Štete na poljima, bilo da nastaju iz nehata ili iz zle namjere, na našem kotaru postaju sve ozbiljniji problem. Na nekim područjima štete su toliko učestale, da su dovele u pitanje postojanje i daljnji uzgoj poljoprivrednih kultura. Organi Kotarskog narodnog odbora posljednjeg dana, a na poziv stranaka, izvršili su izvide na najugroženijim područjima. Moglo se utvrditi da ogroman broj poljskih šteta nastaje baš iz zle namjere.

Evo za to nekoliko primjera: na području Grebaštica, štetočinci ili još bolje zločinci, sjekirama su upravo nemilo smatrali nekoliko stotina rodni maslina, sasjekli osnovna debla do srži, sjekli rodne grane, dubli i guli glavne žile i t. d. Dozvolili su kozama, da na mladim maslinama i smokvama, obrste mlade pupove, tako da se sa sigurnošću može utvrditi, da će se ogroman dio ovih mladih stabala još u ovoj godini potpuno osušiti i propasti. Na području Gačelega nesrazmjerno veliki broj kosa, dnevno uništava poljoprivredne kulture i mladu sumu. I na području općine Vodice česte su poljske štete raznog oblika. Posjedi težaka sa područja NO-a gradske općine Šibenik, stalno su pod udarom poljskih šteta. Prema pričanju šibenskih težaka, nije više moguće ni zasadi ni uzgojiti niti jedno stablo voća, jer u zlok namjeri, štetočine ili voćke izgule ili pak dozvole stoci da do temelja voćku obrste.

Moglo bi se navesti bezbroj primjera poljskih šteta različitog oblika i veličine sa čitavog područja kotara. Štete, koje se čine, dostižu ogroman razmjer, one neposredno ugrožavaju poljoprivrednika, onemogućuju i slabe volju našem težaku na podizanju proizvodnje, a sa druge strane umanjuju opći nacionalni dohodak, te štetočine sa pravom možemo smatrati neprijateljima izgradnje naše zemlje.

Poljske štete se mogu spriječiti jedino sa dobro organiziranom poljskom službom, poduzimanjem konkretnih i odgovarajućih mjera protiv štetočina.

Već davno, postojala je mogućnost a i volja kod poljoprivrednika, da se uspostavi poljska služba. Negdje, u sklopu poljoprivrednih zadruga, postojali su poljari kao organi poljske službe, a negdje postoje još i danas. Težaci od svojih prihoda odvajali su dio ili odvajaju, da bi se poljari plaćali. Poljari su prema mogućnostima i prema ličnom zauzimanju štitali polja, podi-

zalj prijave protiv štetočina, dostavljali ih na za to mjerodavnom organu. Ali, prijave su se gomilale jedna na drugu, ogroman broj prijava i danas negdje leži neriješen. Štetočinci se nisu pozivali na odgovornost, šteta nije nadoknadena. Ovakav postupak nadležnog organa, obeshrabio je poljare, njegov autoritet kao čuvara zajedničke imovine je slomljen, a štete učestale su sve češće i u sve većem obliku.

Čin se ipak, da je krajnje vrijeme, da se stane konačno na put divljem haračenju naših polja.

Postavlja se pitanje, kako i na koji način?

Spomenuto je, poljskim štetama se može stati na put samo dobro smišljenom organizacijom poljske službe, poduzimanjem konkretnih i određenih mjera protiv štetočina.

NO-i općina, u svojoj nadležnosti trebali bi oformiti ogranak poljske službe, pronaći prema veličini svog poljoprivrednog područja, prema broju i obliku poljskih šteta odgovarajući broj poljara. Poljare riješenjem i jasnim znakom (poljarska kapa ili znak oko ruke) označiti i obilježiti kao službujuće poljare, a kao i lugare opskrbiti ih odgovarajućim oružjem.

Prije nastupa dužnosti potrebno bi bilo sa poljarima održati kratki tečaj na kojem ih upoznat sa zakonskim propisima i nadležnostima njihove službe. Povremeno ili prema potrebi održavati poljarske sastanke, upućivati poljare na dužnosti i obaveze, te ih postepeno osposobljavati za tu odgovornu i tešku dužnost.

NO-i općina, odnosno ogranak poljske službe riješavali bi sve sporove oko poljskih šteta, utvrđivali visinu kazne po učinjenoj šteti, naplaćivali neposredno kaznu, a prestupke većih razmjera, ogranak bi dostavljao nadležnom organu na rješenje. Poljari bi bili ovlašteni da na licu mjesta utvrđuju visinu učinjene štete sami ili pak što je bolje u prisustvu oštećene stranke ili štetočina. Prijavu o učinjenoj šteti i o utvrđenoj visini štete dostavljali bi ogranaku poljske službe radi naplate i daljnjeg postupka.

NO kotara, u svojoj nadležnosti trebao bi donijeti načelni propis o utvrđivanju štete i propis o visini naplata kazni za učinjenu štetu. Ovaj propis služio bi i poljarima i ogranacima poljske službe kao osnova za rješavanje konkret-

nih slučajeva.

Sredstvima NO-a kotara kao i NO-a općine nije moguće održavati ni ogranak poljske službe, kao ni odgovarajući broj poljara. Na ovo, postavlja se pitanje iz kojih sredstava održavati poljsku službu.

Svakom poljoprivredniku je u interesu da njegov posjed bude zaštićen, pa prema tome vjerovatno je da će svaki prema veličini svog posjeda i odvojiti dio vlastitih sredstava u tu svrhu. Potrebno će biti da se pri ogranaku poljske službe formira fond, u koji bi svaki poljoprivrednik godišnje ili više puta godišnje, prema vlastitoj mogućnosti uplaćivao određenu sumu novca. Ova uplata određivala bi se na osnovu veličine posjeda, a ovo bi trebalo da odredi ili sam NO-općine ili pak posebna komisija koja bi u tu svrhu bila sastavljena. Poljoprivredne zadruge i SRZ-e iz svojih raspoloživih fondova, na pr. iz fonda za unapređenje poljoprivredne proizvodnje mogle bi odvojiti dio i priložiti ga u fond ogranaka poljske službe.

NO-kotara u interesu unapređenja poljoprivredne proizvodnje, čuvanja interesa poljoprivrednika, kao i opće u interesu čuvanja reda na svom području, iz svojih raspoloživih fondova mogao bi dotirati dio u fond ogranaka poljske službe. Poljari bi imali određenu mjesečnu plaću uz dodatak na službu, naime, ovaj dodatak kretao bi se u opsegu zalaganja i visine ubiranja kazni i šteta, na način da bi od svake utvrđene štete ili odmjerenje kazne imao određeni postotak.

Mišljenja sam, da kad bi ovim pošla organizacija naše poljske službe, te kad bi bila postavljena u okviru iznijetoga, onda bi ona odgovorila svojoj svrsi.

Ovo nekoliko misli, iznjete su na osnovu vlastitog opažanja i želje da već prestanu štete na našim poljima i da zaštićta polja bude također jedan od faktora unapređenja poljoprivredne proizvodnje.

M. P.

Požar u Skradinu

25. siječnja o. g. izbio je požar u Skradinu gdje je, dobrim dijelom izgorjela trokatna stambena zgrada vlasništvo NO-a općine. Vatrogasna služba iz Šibenika i Zadra uspjela je lokalizirati požar. Počinjena šteta čijeni se na oko 3 miliona dinara.

ŽITARICE			
Vrst žitarica	1952. god.	1957. god.	1962. god.
Pšenica	2.006 ha	2.000 ha	2.000 ha
Ječam ozimi	2.519 ha	1.951 ha	1.600 ha
Ječam jari	1.319 ha	700 ha	200 ha
Zob ozima	111 ha	180 ha	300 ha
Zob jara	83 ha	50 ha	30 ha
Ostale žitarice	26 ha	20 ha	20 ha
Kukuruz	1.892 ha	1.400 ha	850 ha
UKUPNO:	7.601 ha	6.301 ha	5.000 ha

Od sveukupnih površina pod

ratarskim biljem, žitarice danas zauzimaju 76%, dok se perspektivnim planom predviđa smanjenje na

67%. Srednji prinosi žitarica u prosjeku kretali su se u 1952. g. a predviđa se povišenje:

Vrst žitarica	1952. god.	1957. god.	1962. god.
Pšenica	6,50 mtc po ha	9 mtc po ha	10 mtc po ha
Ječam	5,50 mtc po ha	8,50 mtc po ha	9 mtc po ha
Zob	4 mtc po ha	7 mtc po ha	8 mtc po ha
Kukuruz	7 mtc po ha	10 mtc po ha	12 mtc po ha

Sa ukupnom proizvodnjom:			
Vrst žitarica	1952. god.	1957. god.	1962. god.
Pšenica	13.039 mtc po ha	18.000 mtc po ha	20.000 mtc po ha
Ječam	21.356 mtc po ha	22.533 mtc po ha	16.200 mtc po ha
Zob	776 mtc po ha	1.610 mtc po ha	2.640 mtc po ha
Kukuruz	13.244 mtc po ha	14.000 mtc po ha	10.200 mtc po ha
UKUPNO:	48.415 mtc po ha	56.143 mtc po ha	49.040 mtc po ha

Perspektivnim planom predviđeno je da pšenica ostane na sadanjim površinama, dok kod ječma nastaje smanjenje i to prvenstveno kod sjetve jarog ječma, jer je iskustvo pokazalo da jari ječam uslijed nestalnih vremenskih prilika u proljeće i ljeto (velika suša), daje veoma nejednake i niske prinose. Jara zob smanjuje se s istih razloga dok se ozima površinski povećava. Kod kukuruza nastaje osjetljivo smanjenje i lo s razloga što kukuruz uslijed redovitih suša daje veoma niske prinose.

Dobivena površina smanjenjem žitarica od 2.601 ha prelazi na:

Površine kulture 587 ha
Krmno bilje 593 ha
Industrijsko bilje 31 ha
UKUPNO: 1.211 ha

Ostatak od 1.390 ha prelazi djelomično pod vinograde, a dijelom pod voćnjake i maslinke.

Perspektivnim planom predviđeno je povišenje prinosa po 1 ha kod svih žitarica te lako bi se smanjile površine za 2.601 ha, ukupna proizvodnja žitarica na smanjenim površinama dala bi istu proizvodnju kao i površine pod žitaricama 1952. g.

U cilju unapređenja proizvodnje žitarica potrebno je:

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

DALMATINSKI KUP

Veća snalažljivost odlučila pobjedom

SIBENIK — U nedjelju 1. veljače o. g. odigrana je na stadionu »Kade Končar« prva polufinalna utakmica za dalmatinski kup između »Orkana« iz Dugog Rata i »Šibenika«. Pobjedio je »Šibenik« sa rezultatom 4:1 (0:1). Zgoditke su postigli Radić u 17. minuti za »Orkan«, a za »Šibenik« Đurić u 51. i 75. minuti, te Zjačić u 76 i 89. minuti. Pred oko 600 gledalaca sudio je odlično Rikard Petrošić iz Splita.

Iako su gosti otišli na odmor sa jednim zgoditkom prednosti, i pak je »Šibenik« u tom dijelu igre bio premoćnija momčad. Postići zgoditak nije joj bilo moguće nešto zbog neefikasnosti navalnog reda, a dobrim dijelom i zbog žilave obrane gostiju. Međutim, nastavak je većim dijelom pripao domaćoj momčadi, koja je zahvaljujući snalažljivosti, kao i boljoj kondiciji uspjela ne samo izjednačiti već štavise i pobijediti. Na izjednačenje nije se dugo čekalo, jer je već u 6. minuti, nakon jednog izvedenog kornera, Đurić efektivnim

udarom glavom postigao zgoditak. Nekoliko minuta kasnije isti je igrač iz slobodnog udara sa nekih 17 metara unatoč »zida« plasirao loptu u sam ugao vratiju. Konac igre odvijao se pred vratima gostujuće momčadi. Oba puta uspjelo je Zjačiću uletjeti u slobodan prostor i postići dva veoma lijepa zgoditka. »Orkan« se neobično isticao borbenošću kao i dobrom igrom u polju. Oni su imali najboljeg igrača u desnom pomagaču Stančiću, Perak, Bego, Đurić, Tedling i Zjadok su kod »Šibenika« najviše ot-

skakali srednji pomagač Erak i desno krilo Perak, koji, iako mu je to prva jača utakmica, mnogo obećava.

Momčadi su nastupile u slijedećim sastavima:

ORKAN: Gizdavić, Olujčić, Jakšić, Staničić, Delmeštre, Nazor, Klarić, Vičević, Kovač, Radić i Brničević.

ŠIBENIK — Aras, Tambača, Crihanović, Blažević, Erak II, Živković, Perak, Bego, Đurić, Tedling i Zjadok su kod »Šibenika« najviše ot-

Dobrovoljno vatrogasno društvo - Šibenik

P R I R E Đ U J E

UPROSTORIJAMA HOTELA »KRKA«

7. veljače 1953.

Tradicionalni

VATROGASNI PLES

Ulazna cijena 50 Din

Početak u 20 sati

Uslužno trgovačko poduzeće
Kotarskog saveza poljoprivrednih zadruga
ŠIBENIK

NUDI VAM

Poljoprivredni alat, umjetno gnojivo, razno sjemenje, te sredstva za suzbijanje bolesti i štetočnika.

ZADRUGARI!

Tražite od vaše zadruge da vas snabdije svim sredstvima potrebnim poljoprivredi.

POLJOPRIVREDNICI!

Sa »nitrofoskatom« gnojite vinograde, masline, krumpire i ostale kulture, a time ćete postići najveće prinose.

ZADRUGARI!

Tražite od vaše zadruge umjetno gnojivo »nitrofoskal«, kojeg možete dobiti u skladištu našeg poduzeća.